Ч. 91 Второк 26 цьвітня (8 мая) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Бесїда посла Ол. Барвіньского

виголошена в Палатї послів при буджетї шкільнім на 279 засїданю дня 23 цьвітня с. р.

(Дальше).

Приглянувшись тепер близше середним школам в Галичинї, бачимо і тут певний поступ. Реорґанїзация науки майже дійшла до мети. Науку унормовано на основі найновійших указок Мінїстерства просьвіти, видано пляни наукові і інструкциї для деяких предметів — для обох язиків краєвих і для язика нїмецкого — подбано також о видане відповідних підручників.

Правда, тут і там можна помітити хитливість у виконаню розпоряджень дотичного матерiялу наукового і методи науки, якийсь заколот і непевність, але по переведеню тих реформ наступить без сумнїву доба спокійнїйшої і совістнїйшої працї, котрої результатів треба буде з терпеливостию дожидати, не накликуючи до нових основних реформ на поли шкільництва середного.

Також немало причинить ся до роз'ясненя наших відносин шкільних і до одноцїльного переведеня науки з'їзд директорів, що відбув ся в марті 1893 р. і обговорював найважнїйші питаня педаґоґічно-дидактичні.

Здержуючи ся з тих причин тепер промовляти за основною реформою шкільництва середного — як то єї де-хто жадав, н. пр. деякі професори шкіл середних з Галичини в предложенім проектї орґанїзациї однoстайних шкіл середних в Австриї, а також один з поважаних пп. передбесїдників — то працїнь годї менї не згодитись на справедливе жаданє поважаного п. справоздавця, совітника двору дра Бера, що було би порадно взяти під розвагу деякі модіфікациї в задачи научуваня в клясах висших, а іменно в тім напрямі, щоби зменшити матеріял призначений до вуучуваня на память, що в деяких фахах науки обтяжує молодечі сили.

Плян орґанїзациї для австрийских ґімназий зможе довгий ще час служити за взірцеву директиву для нашого учительства. Але головна тут річ — постаратись о відповідні сили учительскі. Длятого квестия педаґоґічного виобразуваня кандидатів на учителів для шкіл середних вентилює ся дуже жваво, і в тім єсть рация. Перед трема роками совітник двору др. Бер поставив в комісиї буджетовій яко взір взірцевого педаґоґічного заведеня образуючого педаґоґічний семинар професора дра Пільмана в праскім унїверситетї. Се спонукало мене предложити, щоби завести то саме також у Львові і в Кракові, де єсть більше шкіл середних.

Отже мушу з вдоволенєм піднести, що в краківскім унїверситетї, де директор тамошної ґімназиї викладає яко доцент педаґоґіку, таку пробу вже зроблено і она осягнула дуже добрі успіхи. Бажати би, щоб те саме заряджено і у Львові.

При сїй нагодї мушу замітити, що і середні школи в Галичинї недомагають на брак учителів. Щоби тому бракови зарадити, повинно би Мінїстерство просьвіти взяти ся за спосіб випробований в роках 1860-их, а іменно притягати потрібні сили учительскі через удїлюване в більшій мірі, нїж доси, стіпендиї слухателям видїлу фільософічного, особливо таким, котрі заходять ся складати іспит. Одною з головних причин браку учителів в школах середних єсть все ще неполагоджена квестия суплєнтів, докладно обговорена і в справозданю буджетовім і кількома пп. передбесїдниками. Коли під тим взглядом відносини в Чехиї — як то бачимо з одної внесеної сюда петициї — є дуже невідрадні, то они уложились ще невідраднїйше в Галичинї — тож ми надїємось, що Мінїстерство просьвіти сю квестию возьме під прихильну розвагу і єї полагодить.

До лиха в наших ґімназиях, котре стало ся майже хронїчне, належить також все ще значне переповненє їх. Зріст фреквенциї в школах реальних, особливо у Львові та в Кракові і державній школї промисловій у Львові, поміг лиш дуже мало до зменшеня фреквенциї по ґімназиях. Замірене доповненє низшої реальної школи в Тернополи і основанє школи реальної в Тарнові, принесло би дальшу полекшу ґімназиям в Галичинї, але мимо того було би вказано збільшити число ґімназий, особливо у всхідній Галичинї основати н. пр. в Чорткові, Сокали, Раві, тим більше, що в порівнаню з Чехією — число шкіл середних в Галичинї взагалї і розмірно єсть мале, як се зовсїм справедливо піднесено в справозданю буджетовім.

Переповненє шкіл середних споваджує дальші некористи, а іменно заводженє богато кляс паралєльних, а се дуже утруднює дидактичну дїяльність учителів і чинить неможливим виховуючий вплив на молодїж. З сего виходить також, що директори таких шкіл не можуть сповняти своїх педаґоґічно-дидактичних обовязків, а оно тим шкіднїйше, що новозаведені кляси паралєльні обсаджують ся по найбільше недосвідними і несипитованими суплєнтами. Длятого на повне узнанє заслугує заява Є. Е. п. Мінїстра просьвіти в комісиї

---

2)

ПРИГОДИ В ПЕЧЕРАХ.

(Дальше замість кінця.)

Наконець станули ми в тім місци, що було зараз коло самої передної стїни. Яка-ж то була страшна хвиля непевности і тривоги, коли я тут чекав, доки не надійшов мій приятель, що був прилишив ся. Я кинув очима по стїнах та склеплїню печери і мене опустила послїдна відвага і надїя, коли я доокола себе і над собою побачив зовсїм певні ознаки повени. Незадовго надійшов і Дудлей, засапаний і повен болота. Добуваючись з намулу і болота виглядав зовсїм на чорта. Але менї не до сьміху було, коли я і сам перепуджений, побачив єго поблїдле і переляканe лице. Дрожачи на цїлім тїлї поступились ми ще кілька кроків наперед і вчинили ся перед самою передною стїною; та на нещастє, з виходу не було вже слїду! Єго закривало тепер не велике плесо, серед котрого крутив ся вир, що пажерливо ловив всяке листє і галузє, котре підплило до него і потягав єго у спід. Ледви живі від утоми сїли ми собі на якійсь малій купі каміня і пустивши очи з розпуки в стовп, дивили ся мовчки, як вода чим раз більше прибуває. Як же то инакше звучало то журчанє потічка, яке тут чути було, ще годину тому назад! Ми оба погубили були вже давно наші капелюхи, а Дудлеєви текла кров з чола від рани, яку він зробив собі вдарившись чолом об якийсь острий вистаючий камінь. До того ще була глубока пітьма доокола нас, так, що здавало ся мов би й ті горіючі ще наші сьвічки мали вже погасати; — ох, наше положенє було страшне! Та дивна річ, я хоч видів не минучу смерть перед очами, не спускав з очий мого нещасного товариша.

Як би та безконечна, жовта гадина, що обвиває ся чим раз дальше своїм тїлом, підоймала ся вода чим раз висше в печері і раз-пораз чим раз висше клала доокола всего свої обручки. Вже раз мусїли ми шукати ще висшого місця а вже знову підоймала ся вода цаль за цалем чим раз висше по нашим тїлї. Ми вже майже дотикали головами склепліня печери, і то на найвисшім єї місци, — а ратунку нїякого. До смерти не забуду того чувства, яке мене взяло ся, коли каламутна і повна намулу вода підоймала ся чим раз висше по моїм тїлї. Менї здавало ся, як би якась погана потвора заїдала мене поволи і тягнула в своє горло; менї здавало ся, мов би менї вже відтягало ту часть тїла, що була у водї. Від згнилого воздуха вже мене душило і тисячні страшні думки насувались менї не гадку на вид положеня, з котрого вже не було нїякого ратунку.

Дудлей сидїв мовчки як би приголомшений. Одною рукою держав ще недогарок лоєвої сьвічки понад воду а другою дер ся по рапавій скалї мов би безтямно шукав якогось виходу. Тепер стояли ми вже по саме плече у водї, а й менї рука, котрою я держав сьвічку, так вже була увяла, що я мимо всякого напруженя мало вже не опустив єї у воду. Добру хвилю жаден з нас анї словом не відозвав ся. Аж нараз промовив Дудлей до мене:

„Я вже не видержу довше;“ — каже він слабим голосом. — „Коли ти вилатуєш ся, то передай дома моїй родинї послїдний мій поклін“. Відтак підвіс ся, як коли-б хотів кинути ся на вперід себе. Я то побачив і хотів єго вхопити. „Май розум, Дудлею“ — кажу — менї видить ся, що вода вже опадає. — „Все одно“, — відповів він на то — чи сяк, чи так, то ми оба не будемо могли довго жити разом в отсїм вузонькім місци. — Сказавши то пішов в моїх очах під воду. Я хотів єго вхопити і витягнути на верх води, але він висунув ся менї спід руки, а виходячі спід води баньки були знаком, що тут вже нїяка поміч на нїщо не придасть ся — він утопив ся. Розуміє ся, що й єго сьвічка разом з ним потонула а менї прийшло тепер на гадку, що треба й свою погасити, бо она готова спалити весь воздух потрібний менї до віддиханя, але я якось не міг на то рішити ся, щоби задмухнути блїду єї поломінь.

Не можу вам описати, що дїяло ся в менї, коли я сидїв так добрих яких сто стіп під землею у водї по саму бороду, маючи над собою доокола голови ледви кілька стіп просто-

буджетовій, що він задумує в тім взгляді зарадити в той спосіб, що директорам придїлить ся одна сила канцелярийна лише для веденя переписки.

Також треба взагалї одобрити, що Міністерство просьвіти задумало зробити рішучий крок в тім напрямі, щоби можна було взятись за виконане відповідних будинків на школи середні.

Уже в комісиї буджетовій пов. п. справоздавець буджету просьвітного поставив внесенє: послужитись на ту цїль кредитом двох міліонів зр., щоби в подібний спосіб, як перед роками подбано о виконане будинків університетских, виконати також відповідні будівлї для шкіл середних. Отже в найблизшім часї мають між иншими ставитись будинки на уміщенє одної польскої і рускої ґімназиї у Львові.

Се внесенє мушу назвати дуже щасливим, бо на поміщенє шкіл що року видають ся величезні суми за наєм льокалів по-найбільше зовсім невідповідних. Але я хотів би, що-б се внесенє розтягнено і на будинки для мужеских семинарий учительских. Можу сказати на певно, що за ту суму, яку держава видала на чинш найму будинків для тих заведень наукових від часу свого істнованя, можна було поставити зовсім відповідні будинки майже для всїх галицких семинарий учительских. Отже було би на часї — поправити похибку, а я позволю собі звернути увагу Є. Е. п. Міністра просьвіти на переговори в справі поставленя будинку для женьскої семинариї учительскої у Львові і просити о можливе прискоренє тої справи, бо як-раз тепер ходить о закупно відповідного місця під будову.

(Дальше буде).

Загальні збори товариства „Днїстер“.

(Дальше.)

Фонд резервовий, з додатків до задатків на премії і з других оплат в §. 65 стат. означених узбирав ся в тім I. році до суми 7771 зр. 66 кр.

Резерва премій на рік 1894, обчислена від задатків на премії з р. 1893, (від суми 65.831 зр. 27 кр.), виносить по відтрученю реасекурациї заплаченої на рік 1894 квоту 8488 зр. 81 кр. і переносить ся на рік слїдуючий.

Цїнні папери, виспецифіковані в білянсї, зложені були і суть в депозиті в Банку краєвім кор. Галичини у Львові.

Готівка 7.287 зр. 35 кр. в інститутах кредитових була уміщена на книжочцї вкладковій „Народної Торговлї“, на книжочцї Банку краєвого і в Щадницї почтовій.

Сума 13.577 зр. 79 кр. у аґентів має покрите в полїсах невикуплених і походить з того, що обезпечені члени платять свої належитости за полїси частями (ратами). Значна часть тої квоти вплинула в готівцї зараз по замкненю рахунків наших за рік 1893.

Претенсия Банку краєвого в сумі 3.068 зр. 25 кр. становить довг за готівку побрану з того банку на рахунок біжучий, а несплачену з кінцем року в сумі 4.000 зр.

по потрученю купонів від цїнних паперів запавших дня $^{31}/_{12}$ в квотї . . .	931 зр. 75 кр.
остає .	3.068 „ 25 „

Тая претенсия заплачена зараз з початком сїчня 1894 р.

Надвишка доходу за 1 рік адм. виносить . . .	7.522 зр. 70 кр.
З того по мисли §. 65. 8. статута припадає до фонду резервового 20 проц. т. є. квота	1.504 зр. 54 кр.
так що фонд резервовий	7.771 зр. 66 кр.
за дочисленєм тих	1.504 зр. 54 кр.
збільшає ся на суму	9.276 зр. 20 кр.
а з надвишки доходу остає ся решта	6.018 зр. 16 кр.

до розпорядженя на цїли і видатки в статутї означені.

Звороти членам за тій I рік адм. не можуть мати місця в виду того, що фонд основний не єсть звернений (§. 46. статута і §. 19. реґулятиву асекур.).

Рахунок оборотовий
за перший рік адміністрацийний 1893.

Видатки:

Премія контрас. за р. 1892	зр. 4.139·66	
„ „ „ „ 1893	„ 24.771·33	28.910·99
Виплачені шкоди з кoштами лїквідацийними	зр. 27.409·28	
Від того зворот з контрас.	12.412·12	14.997·16
Резерва шкід . . зр.	305·58	
Від того зворот з контрас.	98·21	207·37
Кошти адміністрацийні . . .		15.315·55
Провізия аґенцийна . . .		5.781·27
Оплати державні		971·57
Відписанє з коштів заснованя, орґанізациї, інвентаря і друку . .		2.513·47
На фонд резервовий . . .		7.771·66
2 прц. додаток на сторожу огневу буковиньску		5·23
Резерва премії: $33^1/_3$ прц., від суми зр. 65.841·11 задатків з року 1893 . . .	зр. 21.947·09	
від того заплачена контрасек. за р. 1894	„ 13.458·28	8.488·81
Вкладка до Товариства реасек. .		200·—
Сальдо		7.522·70
Разом		92.685·78

Приходи:

Задатки зібрані від членів за рік 1892 .	зр. 11.418·41	
„ „ 1893 .	„ 65.841·27	77.259·68
З додатків на фонд резервовий .		7.771·66
З оплат на належит. стемплеві .		1.043·16
З 2 прц. додатку на сторожу огневу буков.		5·23
Купони від цїнних паперів і проценти		3.432.67
Зиск на курсї цїнних паперів .		956·62
Зворот від Товариства контрасек. .		1.632·76
Инші доходи		584·—
Разом		92.685·78

Білянс з днем 3 грудня 1893 р. подали ми вже попереду. Повисше справозданє приняли збори до відомости.

В імени комісиї ревізийної здавав справу рад. Ганкевич. Комісия вносила, щоби удїлити дирекциї абсолюторию. Внесенє се принято без дискусиї.

Над роздїлом надвишки доходів в сумі 7.522 зр. 70 кр. розвела ся була ширша дискусия, в котрій ходило головно о роздїл суми 1000 зр. помежи всілякі институциї і товариства. П. Дм. Дмитерко вносив, щоби згаданої суми не роздїляти на публичні цїли, бо товариство „Днїстер“ єсть ще за слабе, щоби могло так поступати, як то роблять н. пр. инші товариства асекурацийні. Малими сумами не богато поможе ся, а товариство само себе

ру з воздухом і чуючи коло своїх ніг трупа мого приятеля. Хвилї тої муки видавали ся менї годинами, коли нараз — яка радість! Вода почала опадати! Але треба було, щоби она скоро опала, бо инакше прийшлось би менї було нужденно загинути з умученя. Так і стало ся: може до пів години вода була вже так опала, що менї пощастило ся вилїзти попід скалисту стїну і добути ся на сьвіт божий. Аж серце в менї забило ся живійше, коли я знову побачив ясне та величаве сьвітло дня. Була може четверта година сполудня і я побачив, що на дворі спав був великий дощ, а то пояснило менї причину повени в печері. Я пустив ся так скоро, як лиш могли мене нести мої задубілі ноги, до села і дав знати, що стало ся. Вибрало ся зараз двайцять люда на місце і видобули з печери тїло мого товариша, котрий віддав своє житє, щоби менї моє ратувати.

З отсего коротенького оповіданя Кентукійця можна мати бодай малий образ тої муки, тих страшних хвиль, які приходить ся переживати тому, кого захопила повінь у вузкій і темній печері. Оттакі хвилї пережили, ба не пережили, а хиба лиш дожили їх а не перебули, і тих сїм люда в печері Люеґльох коло Семріяха в Стириї, котрих до минувшої суботи ще не видобуто з неї, а котрі може вже на певно в ній загинули. Кажуть, що они мали з собою лиш тілько провіянту, що могло їм стати єго що найбільше від недїлї 29 цьвітня до втірка 1 мая. З другої же сторони припускають знов, що ті нещасливі при спокійній розвазї могли би ще жити, коли-б свій провіянт роздїлили відповідно, а при тім пили богато води. Сильні люди можуть жити навіть і сїм днів без ніякої поживи, скоро їм давати від часу до часу по трохи води. Віденьскій Fremdenblatt, котрий так доказує, наводить при сїй нагоді один примір з Галичини, про котрий у нас мабуть ледви чи хто що знає. „Фактом єсть“ — каже згадана часопись — „що в Галичині єсть жидівска секта, котрої члени постять раз в роцї через сїм днів один по другім, хоч правда, що они третого або четвертого дня лежать вже без памяти на земли“. Єсть також здогад, що живцем похороненим не стало вже й сьвітла в печері. Они вибираючись в так небезпечну дорогу, були на стілько неосторожні, що взяли з собою всего лиш 55 штук звичайних тонких сьвічок. Ще більшої, бо аж не понятної необачности допустились они тим, що запускаючись в печеру в часї непевної погоди не уставили при входї до печери сторожа, котрий би їм дав знати, що грозить якась небезпечність; а прецї так роблять всї слїдителї печер.

Над виратованєм нещасних працює тепер множество людий. Як вже звістно, працювало коло Люеґльох вже від понедїлка 500 людий; крім того приказав ще Є. Вел. Цїсар на телеґрафічну просьбу вислати туди три компаниї піонірів. А всеж таки аж до минувшої суботи не зроблено нічого, бо й в самій роботї ратунковій не було ніякого ладу і перешкаджали безустанні зливи, а до того ще й властителї ґрунтів, прилираючих до печери та потока, що через ню перепливає, почали ставити перешкоди, доказуючи, що загачене води в потоцї нароблять їм великої шкоди. Они стали домагати ся відшкодованя, що викликало велике обуренє. Тепер вже й край і якийсь др. Райнінґгаус обіцялись заплатити шкоду властителям.

Робота ратункова вела ся аж майже до кінця минувшого тижня — як вже сказано — без всякого ладу; що на однім місці зроблено, то й зараз покидано, а брано ся до иншої і через таку роботу завалено ще більше всїлялим деревом отвір, котрим можна би дістати ся до печери. Цїла надія була ще на тих трох — не двох, як первістно доношено — нурків, котрих спроваджено з Трієсту. О тій роботї дає секретар Північно-західної зелїзницї, Штавфер, таку звістку:

Заким розкажу про саму роботу ратункову — каже Штавфер — мушу подати коротенький опис самої печери. Пів години дороги від місцевости Семріях, в ярі, котрим пливе невеличка бистриця, піднимає ся в гору висока стїна, а при еї споді єсть великий, на метер високий отвір, котрим згадана бистриця, звана тут Семріяхскою, впливає під скалу і пливе дальше 70 метрів далеко довгим каналом, котрий нарід називає тут Люрльох (Люґльох або Люеґльох). Канал той стає при кінци ширший і підносить ся в гору аж на три метри, так, що вже можна там вигідно стояти, але при 70-ім метрі звужає ся знову дуже значно і творить так званий „сувок“ (Schlurf), довгий на 6 метрів. Саме в отсїм місци перед сим сувком мусїла сполучити ся вся людска робота, щоби видобути нещасливих з печери. Той сувок єсть може пів метра високий, а дві третини метра широкий, а чоловік може ним лиш з трудом пересунути ся, коли бродить в потоцї і добре схилить ся. При кінци сего сувка піднимає ся косо в гору т. зв. „комин“ на 7 метрів довгий, котрим можна вилїзти до першої печери, званої печерою Фельцмана, місця досить просторого, з котрого виходить в гору вузка розколина в скалї аж на верх землї в жолїб, в котрім єсть сїножать. З сеї печери можна дістати ся другим комином, на 12 метрів довгим, до другої печери, відкритої дня 15 цьвітня с. р., а названої печерою Освальда, котра знаходить ся в скалї близше передної

ослабить; ліпше долучити ту суму до фонду резервового, а коли товариство скріпить ся, зросте в сили, тогди вже буде могло і більшими сумами причиняти ся для добра других інституций і товариств. Такими датками не позискає ся нікого, бо хто не має в собі того почутя народного, котре наказує піддержувати таке товариство як наш „Днїстер", того не сконують до того хоч би й не знати як великі датки. — О. Качала промавляв в тім самім дусї і поставив внесенє, щоби суму 1000 зр. прилучити до фонду резервового. — О. Дудрович предкладав, щоби датки призначені для вдів і сиріт по священиках і для товариств дяківских призначити для товариства будови церквий, а суму призначену для сторожий огневих ужити може до розділу помежи тих селян, котрі відзначають ся при ратованю господарств в часї пожару. По замкненю дискусиї промавляв ще о. Лепкий за внесенями ради надзираючої і підпирав внесенє о. Дудровича що до розділу суми призначеної для сторожий огневих. Др. Кормош промавляв рівнож за внесенями ради надзираючої, почім ухвалено розділ згаданої суми так, як ми то вже подали повисше. Голосованє над сею справою відбувало ся поіменно і виказало, що 69 голосів було за розділом а 35 против него.

Перегляд політичний.

При доповняючім виборі посла до Ради державної з більшої посїлости округа Бохня-Віличка-Бжеско вибрано на місце помершого пос. Беноего 68 голосами Здислава Влодка; його контркандидат, професор Мільский з Кракова одержав лиш 57 голосів.

Ухвалений Соймом краєвим закон о змінах приписів в справі закладаня і удержуваня шкіл народних одержав найвисшу санкцию.

В угорскій палатї послів розпочинають ся нинї наради в справі цивільних вінчань і потягнуть ся мабуть через три днї. В кругах правительственних числять на певну побіду. — З Араду доносять, що там около 1500 Румунів сьвітских і духовних демонструвало дня 3 с. м. против вінчань цивільних.

Указ короля сербского зносячий всї давнїйші постанови скупштини і реґентиї в справі родичів короля, викликав в Сербії заколот, котрий єсть вельми характеристичний тим, що навіть суди виступають против короля. Радикальні часописи виступили були дуже остро против сего указу, за що їх сконфісковано. Трибунал апеляцийний зніс однакож конфіскату, доказуючи, що указ короля не має обовязуючої сили, позаяк єсть виданий против ухвали скупштини. — Правительство сербске згодило ся на предложенє болгарского правительства, щоби для залагодженя пограничного спору визначено мішану комісию.

Новинки.

Львів дня 7 мая.

— Читальні „Просьвіти": В Гаях за Рудою відбуло ся в третїй день Воскресеня відкрытє читальнї „Просьвіти". Пополудни зібрали ся члени основателї разом з многими громадянами і гості запрошені в домі п. М. Чеховича, де їх один з членів основателів повитав промовою, вказуючи на вагу і значінє читалень в просьвітнім дїлї громадскім. Опісля наступили вечерниці вокально декляматорскі. Всї точки виконали удачно самі міщани; декламациї випали добре, а хор під управою учителя п. Назаревича майже кожду пісню повторяв на загальне бажанє. Відтак приступило 50 членів до вибору виділу, до котрого війшли Григорий Питляр, Гр. Метельский, М. Чехович, Ст. Макар, Іван Дозорский, а на заступників Анд. Макар і П. Рибак. В члени вписало ся також кільканацять женщин і дївчат. З вкладок членьских і датків гостий вплинуло на бібліотеку 21 зр. 58 кр., до чого причинили ся запрошені гості більшими датками.

— В Різдвянах, повіта рогатиньского, як нам з відтам пишуть, відбуло ся дня 30 цьвітня отворенє читальнї „Просьвіти". До виділу увійшли: о. Н. Кумановский яко голова, Дмитро Крайковский яко заступник голови, Стеф. Крайковский яко секретар, Стеф. Сонюк яко касиєр, а Панько Крайковский яко бібліотекар. — Нові читальнї „Просьвіти" засновують ся в Говилові, пов. гусятиньского, заходом крилошанина о. Григ. Олесницкого в Станині повіта камінецкого. Щасть Боже!

— Клюб Русинок просить всї Вп. панї, що були ласкаві займатись призбиранем взорів-гафтів, вишивок і инших народних робіт на краєву виставу, щоби сї зібрані предмети попрісилали найдальше до 20-ого мая на руки підписаної предсїдателька Клюбу (Львів ул. Чарнецкого ч. 26) — *Г. Шухевичева.*

— Коло другої міскої церкви при Народнім Домі у Львові ведуть ся дальше роботи в середині і на вні. Тепер задумують перебудувати обі ризниці з полудневої і північної сторони і прикрасити їх малими банями. На тім зискає без сумнїву внїшний вигляд церкви. Площа за церквою від улиці Театральної буде обведена зелїзною палїсадою, котрої плян поданий вже до маґістрату для потвердженя. Палїсада буде стояти на сильних нових камінних цоклях. Старі стіни з цегли і каменя, що окружають сю площу, обіймаючи кількасот квадратових метрів, вже розбирають ся і румовище вивозить ся.

— Пригоди у Львові. Вчера переїхав трамвай 8-лїтну дївчину, котра на місци згинула. — В суботу в однїй пивници 100-лїтрова бочка пива впала на голову одному робітникови, так, що в однїй хвили роздавила єму голову і убила его на місци.

— Пропавший учитель з Болшовець то таки той сам, що в Мерані застрілив ся. Він звав ся Петро Леонард Дашиньский, а писав ся звичайно лише Леонард для відміни від иншого Дашиньского, також Петра, учителя. В р. 1890 помер у Мерані его брат, котрого він дуже любив. Отже там поїхав Леонард відвідити могилу брата і очевидно в розстрою нервовім наложив на себе руки дня 24 марця с. р., т. є. в шість днів по тім, ак щез з Болшовець

— Від сторожи огневої в Бараніх Перетоках коло Сокаля одержали ми письмо: „Дня 3 с. м. в Скоморохах вибух огонь в будинках парафіяльних о 11 год. в ночи. На ратунок приїхало нас 17 людий сторожі з Перетік з сикавкою і бочкою. Ратунок був тяжкий, бо вода була о пів кільометра (в Бузї), а під гору треба було їхати. І конї і люди помучили ся, тим більше, що з Перетік три чверти милї кони гнали, що мож вискочити. Управитель нашої перетїцкої сторожі Григорий Томчук удав ся до місцевого війта в Скоморохах, котрий був при огни, з просьбою, щоби зі свого села дав конї до воженя води, бо нашї від сторожі вже змучили ся. Здає ся, в тій просьбі не було нїчого злого. Ми приїхали з сусїдства на поміч чужому селу, то чей же нам того за зле не можна брати, а радше треба нам помочи. Тимчасом війт із Скоморохів накинув ся на нашого управителя сторожі як оса: „Що ви менї маєте до розказу, я ту війт! Я вас не просив приїздити і для вас коний не маю! Коли не хочете, то забирайте ся!" О. декан Ковшевич з Вільхівка вдав ся в то; каже: Бійте ся Бога! що робите! Не розганяйте людий!" А вже вихор зривав ся і пів села могло піти з димом. Та що було до війта говорити, коли він ледви на ногах стояв, такий був собі ревний. Аби палиця в руках на знак, що він війт, а дати поміч для ратунку власного села, то єму не в голові. Не дай Боже на друхий раз огню, то чи нам схоче ся тепер їхати до Скоморох, де нас за наш труд так принимають ?!...

Телеґрами.

Ґрац, 7 мая. В Люрльоху розсаджено 7 метрів грубу скалу і зроблено вже приступ аж до того місця, де піднимає ся т. зв. комин, котрим можна влізти до печери. Сеї ночи пробовано розсаджувати дальше скалу, щоби дістати ся до сухої части комина. Коли то не удасть ся, то мають нинї загатити воду в бистрици, щоби можна иншим способом дістати ся до печери.

Монахів, 7 мая. Вчера померла тут баварска княгиня Амалїя.

Ліон, 7 мая. Помер тут ґен. Феррон.

Мілянo. 7 мая. В присутности королевскої пари, мінїстрів Кріспіого, Боселїого і Бачелїого, репрезентантів сенату і палати панів відкрито тут торжественно виставу. Пару королевску витано з великим ентузиязмом.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

стіни. Ся друга печера єсть вже значно менша. Межи обома сими печерами а долїшним каналом, що веде до згаданого сувка, висить, мов півостров, величезна скала, котрої конець сягає аж до згаданого сувка і разом з противоположеною скалою творить комин, що іде від сувка до першої печери, в котрій по всїй імовірности знаходять ся погибші люди, бо за таких можна їх нинї майже вже на певно уважати.

Щоби дістати ся до згаданого сувка, а з него до комина і першої печери, треба би усунути з першого довгого каналу все дерево та камінє, котре завалило згаданий сувок. Одна ще надія була на трох нурків, котрих спроваджено з Трієсту. Перед каналом усипано отже гати, щоби відвернути воду з бистриці та уставлено прилади нуркові і досьвіта пустились всї три нурки під воду. Та ба, незадовго по тім стали виходити один нурок за другим і розповідали, що через той сувок не можна ніяк дістати ся, бо він зовсїм завалений та забитий. Около 10 години розпочали всї три нурки разом роботу під водою; їм удало ся той сувок трохи розбити, але все ще не на стілько, щоби туди міг пересунути ся звичайний чоловік, не то вже нурок з своїм приладом нурковим. Прилад нурковий не могли они скинути з себе, бо були би також і самі марно згинули. По пятигодинній роботі мусїли нурки вилїзти з води не вдіявши нїчого. Не знаю — кінчить Шгавфер своє оповіданє — як піде тепер дальша робота, але після моєї гадки єсть лиш один спосіб дістати ся до печери, а іменно той, щоби за помочию земного сверла зробити закоп до печери з гори; треба би коло печери поставити льокомобілю, котра би той сверлел порушала.

Замітне єсть, що й бар. Мунді, той що й у нас у Львові заложив стацию ратункову, єсть також тої самої гадки, що до печери не можна инакше дістати ся, лиш хиба проверченим з гори отвором. Бар. Мунді предкладав ще в 1873 р., коли то була всесьвітна вистава у Відни, щоби місто або держава закупили величезний свердел американьский, виставлений тогди на виставі, а дуже придатний до ратованя людий, засипаних або затоплених в печерах; але тогди нїхто не хотїв на то пристати, бо сказано, що свердел той за дорогий, позаяк треба було заплатити за него 1.500 зр. Бар. Мунді поїхав тепер разом з кількома членами віденьского добровільного товариства ратункового на місце нещастя, щоби там взяти також участь в роботї. Що там тепер дїє ся, трудно описати. Родини нещасливих сидять там вже від понедїлка і чекають в розпуці на конець робіт в надії, що все таки може ще побачать когось із своїх між живими. Мати слїдителя печер Цваєра і жінка Фашінґа сидять засумовані і якби безтямні з розпуки а очи їх звернені лиш в то місце, де вхід до печери. Жінку Цваєра треба було таки насилу відвести з місця нещастя і она тепер тяжко занедужала. Люди зїздять ся з цїлого сьвіта до Люеґльох а жандармерия, що стоїть коло печери, ледви може дати собі раду, щобы удержати цікавих з далека від печери.

(Дальше буде.)

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.